

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

4.2.2014

B7-0144/2014

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku

v súlade s článkom 110 ods. 2 rokovacieho poriadku

o situácii v Sýrii
(2014/2531(RSP))

Isabelle Durant, Tarja Cronberg, Nikos Chrysogelos, Raül Romeva i Rueda, Margrete Auken, Jean Lambert, Judith Sargentini, Ulrike Lunacek, Malika Benarab-Attou, Jean-Paul Besset, Hélène Flautre
v mene skupiny Verts/ALE

**Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v Sýrii
(2014/2531(RSP))**

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Sýrii,
  - so zreteľom na závery Rady EÚ pre zahraničné veci o Sýrii vrátane záverov z 20. januára 2014,
  - so zreteľom na vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Catherine Ashtonovej o Sýrii,
  - so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN o Sýrii vrátane rezolúcie z 27. septembra roku 2013 o likvidácii sýrskych chemických zbraní (S/RES/2118(2013)),
  - so zreteľom na záverečné komuniké akčnej skupiny pre Sýriu (Ženevské komuniké) z 30. júna 2012,
  - so zreteľom na rezolúcie Rady OSN pre ľudské práva o Sýrii vrátane rezolúcie z 24. septembra 2013 o zhoršovaní ľudských práv a humanitárnej situácie v Sýrskej arabskej republike (A/HRC/24/L.38),
  - so zreteľom na šiestu správu nezávislej medzinárodnej vyšetrovacej komisie OSN o Sýrii z 11. septembra 2013,
  - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu OSN o ľudských právach a medzinárodné nástroje pre oblasť ľudských práv a humanitárneho práva, ktorých zmluvnou stranou je aj Sýria,
  - so zreteľom na Ženevské dohovory z roku 1949 a dodatočné protokoly k nim, Ženevský protokol z roku 1925 a Dohovor o chemických zbraniach z roku 1993,
  - so zreteľom na Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu,
  - so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže aj po troch rokoch od vypuknutia sýrskeho konfliktu sa dramatická situácia v oblasti ľudských práv a humanitárna a bezpečnostná situácia naďalej zhoršuje; keďže sýrske vládne jednotky naďalej používajú brutálne násilie proti civilnému obyvateľstvu; keďže sa objavujú aj správy o porušovaní ľudských práv a humanitárneho práva opozičnými silami, aj keď v menšom rozsahu; keďže náboženský extrémizmus a sektárske násilie sú na vzostupe a počet prívržencov radikálnych islamistických skupín, vrátane občanov EÚ, podľa súčasných správ významne vzrástol; keďže sa zdá, že vojenská konfrontácia dospela do patovej situácie, keď žiadna z bojujúcich strán sa nezdá byť na pokraji kolapsu alebo kapitulácie;

- B. keďže od vypuknutia konfliktu bolo podľa odhadov zabitých 130 000 osôb, z ktorých úplná väčšina sa nezúčastňovala na bojoch; keďže podľa údajov OSN je pretrvávajúcim násilím postihnutých približne deväť miliónov ľudí, ktorí potrebujú humanitárnu pomoc, pričom 6,5 milióna ľudí je vysídlených v rámci krajiny a 2,3 milióna ľudí hľadá útočisko v zahraničí;
- C. keďže sýrske orgány naďalej ukladajú prísne obmedzenia na dodávky humanitárnej pomoci; keďže sýrsky režim naďalej zámerne prerušuje prístup k potravinám, vode, elektrickej energii a zásobovaniu zdravotníckymi potrebami pre celé spoločenstvá;
- D. keďže veľký počet aktivistov občianskej spoločnosti, obhajcov ľudských práv, intelektuálov, novinárov a zdravotníckych profesionálov je vystavený šikanovaniu, zatýkaniu, mučeniu alebo zmiznutiu zo strany sýrskeho režimu a v rastúcej miere aj zo strany povstaleckých skupín; keďže nositeľka Sacharovovej ceny za rok 2011 Razán Zajtúna bola v Damasku spolu so svojím manželom a ďalšími obhajcami ľudských práv v decembri 2013 unesená a ich osud je stále neznámy;
- E. keďže pretrvávajúce násilie má výrazný destabilizačný vplyv na susedné krajiny, predovšetkým v dôsledku masového prílevu utečencov; keďže tieto krajiny majú obrovské vnútroštátne problémy, pričom Libanon a Jordánsko sú obzvlášť zraniteľné;
- F. keďže 560 000 palestínskych utečencov v Sýrii tvorí osobitne zraniteľnú skupinu postihnutú konfliktom; keďže v obklúčenom palestínskom utečeneckom tábore Jarmúk neďaleko Damasku je 20 000 Palestínčanov vystavených masovému utrpeniu, pričom 57 osôb údajne umrelo v dôsledku hladu;
- G. keďže celkové finančné prostriedky EÚ na humanitárnu pomoc Sýrii a susedným krajinám dosiahli 1,1 miliardy EUR; keďže výzvy OSN týkajúce sa sýrskej krízy zostávajú nevypočítané; keďže 0,6 % sýrskych utečencov bolo presídlených do Európskej únie;
- H. keďže 22. januára 2014 sa na základe Ženevského komuniké z júna 2012 a v nadväznosti na intenzívne úsilie medzinárodného spoločenstva začala medzinárodná konferencia o Sýrii, známa ako Ženeva II; keďže sýrsku opozíciu zastupuje Národná koalícia sýrskych revolučných a opozičných síl, pričom niektoré povstalecké skupiny, ako sú ISIL a Džabhatu-n-Nusra, nie sú zastúpené; keďže Demokratická strana jednoty (PYD), ktorá má pod kontrolou tzv. západný Kurdistan, nie je zastúpená; keďže pozvanie Iránu na konferenciu bolo odvolané;
- I. keďže prvé kolo rokovaní Ženeva II sprostredkovaných spoločným zástupcom OSN a Ligy arabských štátov Lachdarom Brahimím, sa konalo v napätej atmosfére, pričom pozornosť sa zamerala na otázky politickej transformácie a úlohu prezidenta Baššára al-Asada v tomto procese; keďže podľa správ sa dosiahla určitá miera dohody o miestnych prímeriach s cieľom umožniť vstup humanitárnych pracovníkov, zatiaľ čo v otázke obliehaného mesta Homs sa nedosiahol žiaden konkrétny pokrok; keďže bolo oznámené, že 10. februára 2014 sa uskutoční nové kolo rokovaní;
- J. keďže Ženevské komuniké vyzýva na vytvorenie prechodnej vlády, ktorá „by mohla zahŕňať členov súčasnej [sýrskej] vlády a opozíciu a ďalšie skupiny a musí byť

vytvorená na základe vzájomného súhlasu“;

- K. keďže vládne sily pokračujú vo vojenskej ofenzíve od počiatku ženevských rozhovorov vrátane hromadných a čisto náhodných leteckých útokov, ktoré si vyžiadali životy desiatok civilistov v meste Aleppo;
- L. keďže sýrska vláda súhlasila s odstránením a likvidáciou svojho arzenálu chemických zbraní do 30. júna 2014 pod záštitou Organizácie pre zákaz chemických zbraní (OPCW); keďže doteraz bolo len 4,1 % jej celkových zásob odoslaných na zničenie mimo krajiny; keďže v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 2118 z 27. septembra 2013 môžu byť v prípade nedodržania prijaté opatrenia podľa kapitoly VII Charty OSN;
  - 1. je aj naďalej hlboko zdesený v dôsledku trýznivej úrovne ľudského utrpenia a strát na životoch v sýrskom konflikte; opätovne odsudzuje pretrvávajúci, kriminálny útok sýrskeho režimu proti vlastnému obyvateľstvu, v dôsledku ktorého vznikla najničivejšia humanitárna kríza za posledných niekoľko desaťročí a celý región je vážne destabilizovaný;
  - 2. odsudzuje pokračovanie vojenskej ofenzívy sýrskej vlády proti civilistom a naliehavo vyzýva EÚ a partnerské krajiny zúčastňujúce sa na konferencii Ženeva II, aby v rámci ženevského procesu vyjednali okamžité prímerie s cieľom dať rokovaniam šancu;
  - 3. odsudzuje hrubé, systematické a rozsiahle porušovanie ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva sýrskym režimom a jeho pridruženými milíciami vrátane mimosúdnych poprav, svojvoľného zadržovania, núteného zmiznutia, mučenia, sexuálneho násillia a rozsiahlej demolácie domov;
  - 4. odsudzuje všetky porušenia humanitárneho práva a ľudských práv, ktorých sa dopúšťajú povstalecké ozbrojené sily; vyjadruje znepokojenie nad nárastom náboženského extrémizmu podnecovaného prebiehajúcim konfliktom a zapojením externých síl; upozorňuje na vážne riziko rozšírenia konfliktu, ktoré táto situácia predstavuje pre región aj mimo neho, a to vrátane EÚ;
  - 5. víta skutočnosť, že 22. januára sa začala konferencia Ženeva II o Sýrii, a vyjadruje uznanie osobitnému vyslancovi OSN Lachdarovi Brahímímu za jeho úsilie, ktoré umožnilo toto prvé priame stretnutie medzi bojujúcimi stranami; vyzýva sýrske strany a najmä vládu, aby prevzali zodpovednosť, ktorá im vyplýva z histórie, a to ukončením konfliktu, a aby pristúpili na zložité kompromisy, ktoré sú nevyhnutné na vytvorenie plne splnomocnenej prechodnej vlády;
  - 6. nerobí si ilúzie, pokiaľ ide o rozsah týchto problémov, no domnieva sa, že neexistuje žiadna alternatíva k nájdeniu politického a demokratického riešenia tohto konfliktu, pri ktorom by sa mala zohľadniť kultúrna, etnická a náboženská rozmanitosť Sýrie; vyjadruje nádej, že ženevské rozhovory spustia proces, ktorý bude nakoniec viesť k prechodu k mierovej, demokratickej a inkluzívnej budúcnosti sýrskeho ľudu;
  - 7. podporuje prístup zameraný na opatrenia na budovanie dôvery, čo môže výrazne zmierniť ťažkú situáciu obyvateľov, keď chýbajú riešenia hlavných politických otázok;

vyzýva rokujúce strany, aby urýchlene dosiahli dohodu o otázkach prímeria, prístupu k humanitárnej pomoci, poskytovania humanitárnej pomoci a prepustenia politických väzňov; v tejto súvislosti zdôrazňuje zodpovednosť Ruska a Iránu pri vyvíjaní tlaku na sýrsky režim, aby v týchto otázkach urobil ústupky;

8. vyzýva všetky neradikálne sýrske opozičné sily v krajine i mimo nej, aby prekonalí vzájomné rozpory a konštruktívne sa zapojili do rokovaní;
9. vyzýva všetky medzinárodné subjekty, aby ženevský proces v tejto kriticknej situácii skutočne podporili; vyjadruje poľutovanie nad tým, že pozvanie Iránu na ženevské rozhovory bolo stiahnuté; naliehavo vyzýva regionálnych sponzorov, najmä Saudskú Arábiu a Irán, aby zanechali svoje pozície, ktoré neprinášajú žiadnu pomoc, a aby sa aktívne zapojili do procesu znižovania napätia v krajine; trvá na tom, aby sa okamžite zastavil všetok presun zbraní a ukončilo poskytovanie logistickej a finančnej podpory sýrskemu režimu a povstaleckým skupinám zodpovedným za porušovanie ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva;
10. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zvýšili svoju podporu demokratickým silám v rámci sýrskej opozície a uľahčili dialóg a spoločný prístup na podporu ženevských rozhovorov s ostatnými medzinárodnými subjektmi, najmä Ruskom, Iránom a Ligou arabských štátov;
11. vyzýva na vyhodnotenie vhodnosti reakcií medzinárodného spoločenstva, najmä Európskej únie, na vývoj v Sýrii od ľudového povstania, aby bolo možné poučiť sa do budúcnosti;
12. je presvedčený, že trvalý mier v Sýrii nemožno dosiahnuť bez určenia zodpovednosti za závažné zločiny spáchané počas konfliktu; vyzýva rokujúce strany, aby zabezpečili, aby boj proti beztriestnosti bol neoddeliteľnou súčasťou akejkoľvek konečnej dohody; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť komplexný prechodný mechanizmus súdnictva a reformu bezpečnostného aparátu, ako aj vylúčenie akýchkoľvek ustanovení o amnestii;
13. opakuje výzvu postúpiť situáciu v Sýrii na Medzinárodný trestný súd; vyjadruje poľutovanie nad tým, že EÚ sa dostatočne nesnaží podporiť túto iniciatívu, a vyzýva Radu a vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby v tomto smere podnikla preukázateľné kroky;
14. dôrazne podporuje pokračujúcu prácu nezávislej medzinárodnej vyšetrovacej komisie o Sýrii; vyzýva zainteresovaných aktérov, aby dôkladne monitorovali porušovanie ľudských práv a zbierali všetky druhy svedectiev, na ktoré sa bude prihliadať pri určovaní zodpovednosti a zabezpečovaní spravodlivosti v Sýrii po Asadovi;
15. zdôrazňuje, že je potrebné, aby boli prepustení všetci politickí väzni, ako aj občianski aktivisti, humanitárni pracovníci a novinári, ktorí sú vo väzbe, a aby bol nezávislým pozorovateľom povolený prístup do všetkých väzenských zariadení; vyjadruje hlboké znepokojenie nad osudom nositeľky Sacharovovej ceny za rok 2011 Razán Zajtúnovej a vyzýva na vytvorenie medziinštitucionálnej akčnej skupiny EÚ na koordináciu úsilia o zabezpečenie jej prepustenia;

16. žiada, aby sa osobitná pozornosť venovala situácii palestínskeho obyvateľstva zasiahnutého konfliktom; vyzýva darcovské krajiny, aby veľkoryso podporili pokračujúce úsilie Agentúry OSN pre pomoc a prácu v prospech palestínskych utečencov; odsudzuje tie najextrémnejšie podmienky v palestínskom utečeneckom tábore Jarmúk a žiada okamžité kroky zo strany sýrskych orgánov na to, aby sa umožnil prístup k humanitárnej pomoci a aby tomuto hladujúcemu obyvateľstvu mohla byť poskytnutá pomoc;
17. pripomína svoju podporu mierovej likvidácii sýrskeho arzenálu chemických zbraní v rámci OPCW; požaduje, aby sa osobitná pozornosť venovala environmentálnej bezpečnosti procesu likvidácie týchto zbraní a spravovania ostávajúceho odpadu; zdôrazňuje potrebu transparentnosti, informovanosti a zapojenia národných a regionálnych orgánov dotknutých regiónov v prípade nehody alebo neúčinnosti metódy; trvá na tom, aby sýrske orgány dodržali dohodnutý časový rámec, a vyzýva sýrsku opozíciu, aby konštruktívne prispela k tomuto procesu; pripomína, že je dôležité, aby sa uskutočnila Helsinská konferencia o vytvorení zóny bez zbraní hromadného ničenia na Blízkom východe, ktorá bolo niekoľkokrát odložená;
18. je naďalej vážne znepokojený dôsledkami dlhodobej a rastúcej prítomnosti sýrskych utečencov v susedných krajinách, najmä v Jordánsku, Libanone a Turecku; nabáda Komisiu a členské štáty, aby aj naďalej poskytovali významnú humanitárnu pomoc obyvateľstvu postihnutému sýrskym konfliktom, a to najmä v susedných krajinách; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v rámci EÚ bol presídlený len veľmi obmedzený počet utečencov, a vyzýva členské štáty, aby preukázali väčšiu mieru zodpovednosti, a to najmä posilnením ich reakcie v oblasti ochrany;
19. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokiej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi OSN, osobitnému vyslancovi OSN a Ligy arabských štátov a vláde a parlamentu Sýrie.